

"Štajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevnim prihodnjem nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 5 krov., za Ogrsko 6 krov. 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 7 krov.; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost postnine. Naročnino je platič naprej. Posamezne šte. se prodajajo po 10 v.

Uredništvo in upravljanje se nahaja v Ptaju, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak terek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za $\frac{1}{2}$ strani K 40— za $\frac{1}{4}$ strani K 20— za $\frac{1}{8}$ strani K 10— za $\frac{1}{16}$ strani K 5— za $\frac{1}{32}$ strani K 2.50— za $\frac{1}{64}$ strani K 1.— Pri večkratnem oznanili se cena primerno zniža.

Štev. 19.

V Ptaju, v nedeljo dne 13. maja 1917

XVIII. letnik

Krvava spomlad.

Pozneje, kakor druga leta je prišla, ali vendar smo jo pričakali, to lepo, spomlad, ki nam trosi v tako bogati obilici solnčnih žarkov, cvetja in zelenja, pa — tudi krvi... Skoraj bi človeško srce utihnilo, čeprav ga ogreva najtoplejša lepota. Kajti ta spomlad nas spominja na kri in na žalost in na solze in na prokletstvo človeškega sovraštva...

Ali take spomladanske misli dandanes nimajo pomena. Kajti spomlad je krvava in svetovne vojne še vedno ni konec. Nasprotno bijejo ravno sedaj naši zvesti zavezniki Nemci tako orjaške bitke zoper združene Angleže, Francoze, Belgijke, Avstralce, ljudožrce, Zamorce, Hotentote, Afričane in kakor se vsi ti naši sovražniki že imenujejo, — da vse človeštvo kar strmi. In Nemci bijejo te bitke zmagovito. Kajti pravica je na naši strani in pravice niti satan premagati ne more...

Krvava je tudi letošnja spomlad. Dokazuje nam pa tudi, da je zvezal jubljene naše domovine Avstro-Ogrske z Nemčijo neobhodno potrebna, to pa za obe strani, za nas in za naše zaveznike. Jasno, kakor beli dan je danes, da so hoteli naši strupeni sovražniki raztrgati starodavno Avstrijo in omejiti gospodarski razvitek Nemčije. Isto tako so hoteli Bolgarsko oropati njenega poštenega ozemlja, za katerega je v nebrojno vojskah krvavela. In isto tako so hoteli zdrobiti ter razkosati zvesto Turčijo, samo da bi angleški propali kramarji svoje zlata žeje duše napajali. Šlo se torej ni za vojno iz narodnih vzrokov, iz verskih in moraličnih in tej ali oni "pravičnosti" primernih vzrokov, — šlo se je edino za dobček, za tisti prokleti, od hudiča iznajdeni, od modernih vragov nadaljevani in zadnjo iskro idealizma uničujoči dobček, za profit, za zlato, za politično vlačugarstvo najgnusnejše vrste. Da je nastal ob tej priložnosti svetovni požar, ki bi skoraj vso človeštvo veliki vesoljni povodnji starega testamenta uničil — zato se naši sovražniki niso brigali. Pravimo naši sovražniki, kajti imamo jih na Angleškem, Italijanskem, Francoskem, Japonskem, Ruskem, — ne vemo hitro v kateri deželi še, — in tudi doma... Tudi doma jih imamo, te sovražniki, ki ne poznaajo ljubezni do domovine, ki žrejo in žrejo na mozgu ljudstva, ki hujskajo in se bogatijo in zidajo gradove na kopališčih narodov...

Čudna je ta spomlad, ki nam vsiljuje take misli. Pa mi in ljudstvo tega nismo krivi. Edino naši sovražniki so krivi...

Ti sovražniki so napravili iz naših in iz

dežel poštenih naših zaveznikov pravo trdnjava. Ali ta trdnjava se je obnesla. Niti kamen ni padel iz njenega zidovja, niti koral se ni umaknila mjetna posadka... Trdnjava stoji... In — kdor ima oči, ta vidi, kdor ima ušesa, ta čuje! — trdnjava našega domovja ima najsolidnejši temelj v kakor jeklo zvesti zvezni Avstro-Ogrske z Nemčijo.

Bog nam ohrani to zvezo, čeprav žvižga proti nji panslavistična in irredentovska gadja zalega... Iz te zvezze se bode porodila lepa, prava spomlad!

Svetovna vojska.

Avstrijsko uradno poročilo od četrtega.

K.-B. Dunaj, 3. maja. Uradno se danes razglasja:

Vzhodno bojišče. Fronta nadvojvode Jožefa. En sunek večih sovražnih kompanij proti našim postojankam v dolini Putne bil je pod krvavimi izgubami za sovražnika zavrnjen. Na ostalih delih fronte mestoma živahnejše bojevno delovanje.

Namestnik generalštabnega šefa
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od četrtega.

K.-B. Berlin, 3. maja (W.-B.) Iz velega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Trajnemu artiljerijskemu boju zadnjih dni je na obreh bregovih Scarpe danes zjutraj bobenski ogenj sledil. Potem so v široki fronti novi angleški napadi zapričeli. — Armada nemškega prestolonaslednika. Pri ugodnemu opazovanju doseglo je bojevno delovanje artiljerij in minskih metalcev včeraj veliko silo. Zlasti ob gorski fronti, med Vauraillo in Craonne, ob kanalu Aisne-Marne in na visočinskih postojankah severno od Prosnese je bil ognjeni boj ljut. — Letalno delovanje je bilo nad in za postojankami po dnevju in ponoči jako živahn. Sovražnik izgubil je v zračnih bojih 8, z odpornim ognjem in drugače 8 letal ter en balon.

Vzhodno bojišče. Med dolinama Suisita in Putna se je en ruski napad pod velikimi izgubami v našem ognju razobil.

Makedonska fronta. Živahn ogenj pri Monastiru, na zapadnem bregu Vardarja in južno-zapadno od jezera Doiran.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

36 balonov sestreljenih.

W.-B. Berlin, 3. maja. Kakor dokazujejo najdena povelja, bi se imeli pred začetkom velike ofenzive vsi nemški privezani ba-

loni od Francozov in Angležev sestreliti. Od 6. aprila do konca meseca so le Francozi ob Aisne in v Champaigni 46 balonskih napadov napravili, pri čemur se jim je le posrečilo, uničiti 5 balonov. V vseh 5. slučajih pa se je posrečilo opazovalcem, rešiti svoje življenje. V mesecu aprilu smo mi sestrelili 36 sovražnih balonov na zapadni fronti, h katerim pa pride še 6 drugih balonov.

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 4. maja. Uradno se dnes razglasja:

Vzhodno bojišče. Armada nadvojvode Jožefa. Včeraj zvečer razbil se je napad nekega ruskega regimenta pred našimi postojankami v dolini Susita.

Italijansko bojišče. Na celi fronti običajni boji artiljerije in minskih metalcev. Pri Gorici poskusil je sovražnik plinski napad. Hvala paznотi naših čet in dobroti naših varstvenih sredstev izjavil se je napad, ki nam ni prizadel nobenih izgub. Naši pridni letalci sestrelili so včeraj v zračnem boju 3 sovražna letala nad kraško visoko planoto in enega pri Flitschu.

Namestnik generalštabnega šefa
pl. Höfer, fml.

Valona v plamenih.

K.-B. Dunaj, 4. maja. Zvečer dne 2. maja obmetalna so naša pomorska letala vodne naprave Codigoro v pokrajini izliva reke Po z bombami in so se vrnila brez izgub. Istega večera obnovila so druga brodovja pomorskih letal napad na vojaške naprave od Villa Vincentina in od Valone z opazovanim uspehom. V Valoni je nastal vsled tega ogromni požar, ki je bil spremljan od ljutih eksplozij in videti na 50 morskih milj daleč. Vkljub ljutemu odpornemu ognju so se vsa letala nepoškodovana vrnila. — Metanje bomb sovražnih letal v prostoru od Trsta povzročilo je le neznatno škodo.

Mornariško poveljstvo.

Izjavljjeni angleški veliki napadi.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 4. maja (W.-B.) Iz velega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Ob Arras- fronti se je med Arheville in Queantom na 30 kilometrov širokosti zopetni angleški predorni poskus od 16 do 17 divizij po najmočnejšemu razvitku artiljerijske sile izjavil. Pred začetkom dneva in do pozno v noč so se opetovano peljani napadi Angležev pred našimi črtami in v naših protisunkih rabil. Le v Fresnoy je sovražnik vdrl; pri Bullecourtu so mu mali deli našega jarka ostali. Boj gre danes zjutraj naprej. Zadržanje naših čet je bilo zopet neprekosljivo.

Razven težkih krvavih izgub izgubil je sovražnik nad 1000 vjetih. Priprava močne angleške kavaljerije južno-vzhodno od Arrasa kaže, kakšne nade so stavili Anglezi v ta napad. — Armada nemškega prestolonaslednika, severno črte Soissons-Reims je artiljerijska bitka v polnem toku. Do posebne ljutosti povišala se je med Aisne in Birmontom. Naše baterije so vzele tukaj napnjene sovražne jarke pod uničevalni ogenj. Francozi so zopet Lalon obstreljevali. Pri zapadno od Bray ter Winterbergu se je več franskih napadov v ognju naše infanterije in artiljerije izgubonošno izjalovilo.

— Pri ugodnem vremenu vladalo je na zapadnem bojišču živahno letalno delovanje. Artiljerijske postojanke, železniške naprave, taborišča in municijske zaloge pri Arrasu in južno od Aisne bili so od naših letalcev uspešno z bombami obmetani. Sovražnik izgubil je 10 letal.

Vzhodno bojišče. V Karpatih napadli so trije ruski bataljoni brez vsakega uspeha našo postojanko severno doline Susita.

Makedonska fronta. Med jezerom Prespa in Cerno, na obeh straneh Vadarja in ob Strumi se je artiljerijsko delovanje časoma zopet oživel.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Dezertacie v ruski armadi.

Stockholm, 4. maja. Kljub vsem ukrepom vlade se dezertacie v ruski armadi rapično množe. Vojake, ki se vračajo domov, domaćini navdušeno pozdravljajo, ker misljijo, da je že vojska končana. S silo deserterjev, ne morejo pošiljati nazaj na bojišče, ker so, kakor poroča „Rječ“, razrožili vse orožnike, narodna straža pa, ki nadomešča policijo, drži z deserterji. Tudi prebivalci drže z vokali dezertjeri.

Turški veliki vezir na Nemškem.

Veliki vezir (to je prvi minister) na Turškem Talaat-paša dospel je koncem aprila na vlaku balkanske železnice v Berlin.

Großwesir Talaat Pascha in Berlin.

Sprejeli so ga nemški državni podtajnik v. Stamm in tajni svetnik v. Radowitz v imenu nemškega kanclerja. Istotako je dospel v pozdrav turški poslanik v Berlinu Hakkı-paša. Prinašamo sliko sprejema na berlinskem kolodvoru.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 5. maja. Uradno se danes razglasja:

Vzhodno bojišče. V pokrajini severno od Zborowa izvršil je sovražnik ponesrečeno minsko razstrelbo.

Namestnik generalštavnega šefa
pl. Höfer, fml.

Naši letalci na delu.

K.-B. Dunaj, 5. maja. Uradno se danes razglasja:

Dogodki na morju.

Zvečer dne 3. maja so naša pomorska letala večji del taborišča od Sagrada zatrgala; požar se je videl v Trstu še eno uro po napadu. — Sovražni, v prostoru od Trsta nastopivši letalci niso dosegli nobenega uspeha. — Dne 4. maja izvršilo je nekaj naših pomorskih letal uspešni napad na kolodvorske naprave od Pescare, Castellamare in Ortono ob italijanskem vzhodnem obrežju ter na vodne naprave reke Pescara pri Piano d'Orte. Od obeh akcij vrnila so se naša letala brez izgub.

Mornariško poveljstvo.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 5. maja (W.-B.) Iz vlikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Po krvavem izjalovljenju angleških napadov ob Arras-fronti prišlo je včeraj le pri Bullecourtu do večjih infanterijskih bojev. Na obeh straneh vasi napadajoče tesne angleške množice bile so z bogatimi izgubami zavrnjene. Slabejši sunki pri Lensu in Fresnoy so se izjalovili. Število vjetih povišalo se je na 10 oficirjev in 1225 Angležev; zaplenilo se je najmanje 35 strojnih pušk. — Severno od St. Quentin-a so boji v prednjem polju za nas ugodno potekli. — Armada nemškega prestolonaslednika. Ob Aisne-fronti traja artiljerijska bitka pod veliko uporabo municije naprej. Močni sovražni poizvedovalni sunki bili so na večih krajin zavrnjeni. Za last Wintersberga zapadno od Craonne se so razvili boji, ki še niso končani. Med Aisne in Birmontom so se včeraj zjutraj po dnevu dolgemu izdatnemu artiljerijskemu ognju pripravljeni napadi štirih franskih divizij razbili. Kakor je iz zaplenjenih papirjev razvidno, ležal je cilj napadov več kilometrov za prednjo črto. Hvala trdnemu vztrajanju naših čet se je pa sovražniku le ob nekem naprej molečem kotu posrečilo, utrditi se v prvih jarkih. Vzhodno od La Neuville mimogredo vsiljeni Francozi bili so pod izgubo 500 vjetih in več strojnih pušk zopet nazaj vrženi. Južno od Aisne v večernih urah ponovljeni napadi na porazu niso zamogli ničesar spremeniti. Severno od Prosnesa ponesrečili so se zopetni franski poskusi, postaviti se v večimi divizijskimi lasti naših tamošnjih visočinskih postojank. Z najtežjimi izgubami pridobili so Francozi mimogredo južno-vzhodno od Mayreya neznatni dobiček na ozemlju. Protinapadi naše infanterije so jo spravili zopet v polno last svojih dosedanjih črt. Pripeljali smo nad 100 vjetih. — Sovražnik izgubil je včeraj 7 letal in en balon. Z letalnim napadom na Ostende bilo je večje število Belgijev ubitih ali ranjenih. Vojaške škode se ni napravilo.

Vzhodno bojišče. Živahni ruski ogenj med Kowelom in Stanislavom povzročilo je primerno odgovarjajoče streljanje.

Makedonska fronta. Ob Cerni, zapadno jezera Doiran in v dolini Strume se je artiljerijsko delovanje v posameznih dnevnih urah oživilo.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Velikanski nastopi za mir v Odesi.

K.-B. Amsterdam 5. maja. Po „Temesu“ javljajo listi iz Odese: Dne 1. maja so bili tu velikanski nastopi na cestah; do 150.000 ljudi se jih je udeležilo. Izpreved se je pričel pomikati ob 8. uri zjutraj. Korakali so do večera. Na zastavah so se čitali sedno napisiti: „Demokratično republiko zahlevamo!“ „Mir!“ „Dajte nam zemljo in osmurni delavnik!“

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 6. maja. Uradno se danes razglasja:

Vzhodno bojišče. Nobeni posebni dogodki.

Italijansko bojišče. Danes po noči posrečilo se je našim patruljam blizu Gorice, vdreti v neki sovražni jarek in vjeti njegovo posadko 1 oficirja ter 40 mož.

Namestnik generalštavnega šefa
pl. Höfer, fml.

Francoski napad ob Aisne zopet izjalovljen.

Nemško uradno poročilo
nedelje.

K.-B. Berlin, 6. maja. (W.-B.) Iz vlikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada skupina prestolonaslednika Rupprechta. Ob Arras-fronti bili so močni angleški sunki južno od Lensa, ob Scarpe in pri Quentnu odbiti. Južno od Cambraja imel je Anglež pri nekemu, zanj brezuspešnemu, na 3 kilometre širokosti peljanemu napadu med Villers-Ploisch in Gommel znatne izgube. — Armada nemškega prestolonaslednika. Ko se je dne 16. aprila prvi franski poskus predora ob Aisne izjalovil, pripravljal je sovražnik z vsemi mu na razpolago stoječimi sredstvi zopetni napadalni poskus, s katerim je hotel svoj daleč postavljeni cilj doseči. Trudne divizije so bile s svežimi nadomeščenimi, pripeljalo se je nove rezerve. Artiljerijski ogenj in oni minskih letalcev povišal se je od dneva do dneva in je dosegel konečno iz vseh kalibrov doslej največjo silo. Napadi dne 4. maja severno od Reimsa in v Champagne bili so začetki novega predornega poskusa, ki je zapričel včeraj zjutraj med Caillette in Craonne na fronti 35 kilometrov. V težki borbi, ki je trajala do pozno v noč, bil je napad preprečen, orjaški sunek v splošnem odbit. Napadi, ki so bili peljani proti v bližinskem boju od naše junakev infanterije držanim ali v protisunku nazaj pridobljenim črtam, izjalovili so se deloma že v našem dobro peljanem artiljerijskem ognju. Na posameznih krajin se še bori za last naših najprednejših jarkov. Vzhodno ob Royere-Ferne ležimo na severni strani od Chemin des Dames. S posebno ljutostjo naskočili so Francozi, kakor tudi že dne 4. maja, brez ozira na svoje prav izredne izgube, zoper Wintersberg, na katerem so bile naše postojanke vsled skupaj zbranega ognja najtežjega kalibra popolnoma sestreljene. Visočina in ob nje ležeča vas Chevreux ostala je v sovražnikovi lasti; doslej smo pripeljali več sto vjetih. Pričakovati je nadaljnih napadov. Danes zjutraj napadel je sovražnik visoko 100 vzhodno od La Neu-

Za glavobol predpisujejo zdravni ponavje žive pomirjajočega domačega zdravila pošljti za 6 K lekarjem E. V. Fellerjev, Elsatrg, št. 241 (Hrvatska). Če je za glavobol posledično slabje prebave, zaprija ali drugih prebavnih težkoč, hitro odpomirjajočo lagodno odvajajoče rabarbarske kroglice zn. „Elsa-kroglice“ 6 škatljic stane poštne prost. 4 K 40 v. Oboje domačih zdravil bodi toplo priporočeno in naj bi jo imeli vedno pri rokah tudi taklji ljudje, ki pogosto trpi vsled glavobola. Na ta način si lahko prežene napade migrane in se tako obvarujejo pred nje zopet nastopom. — Fellerjev črtnik zoper migrino hitro učinkuje in je lahko nositi seboj v žepu, cena mu je K 1.

(—vt—)

ville; napad je bil odbit. V Campagni južno-zapadno od Nauroya ostalo je več sunkov Francozov brezuspešnih. Dne 4. maja tam pripeljani vjeti štejejo 672 mož, plen pa 20 strojnih pušk ter 50 pušk za hitro strejanje. — V zračnih bojih in z odpornim ognjem izgubil je sovražnik 14 letal. Sestrelili smo 2 balona.

Vzhodno bojišče. Nad Odesso je bilo včeraj prvo nemško letalo.

Makedonska fronta. Živahni artiljerijski ogenj ob Cerni traja naprej in leži posebno ljuto na naših postojankah pri Palavou.

Prvi generalkvartirmožster
Ludendorff.

V aprilu nad en milijon ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 6. maja: Doslej glede uspeha našega pomorskega vojevanja v mesecu aprilu došla poročila so s 6. majem prekoračila sveto enega milijona brutto-register-ton potopljenih ladij.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Sovražna vporaba sil na zapadu.

K.-B. Berlin, 6. maja. Wolffova pisarna poroča: V orjaških bitkah na zapadu vrigli so Francozi in Angleži že nad en milijon mož v boj. Angleži so vporabili doslej skupno 44 divizij, od njih 12 divizij že drugikrat, kar odgovarja številu okroglo 700.000 borilcev. Francozi so se s polnimi 53 divizijami ali z nad 400.000 možmi brezuspešno za zmago potegovali. Edini uspeh tega velikanskega napora so velikanske izgube.

Avstrijsko uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Dunaj, 7. maja. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. Pri ugodnem vremenu je bilo včeraj obojestransko letalo delovanje jako živahno. V vzhodni Galičiji smo sestrelili včeraj dva sovražna letala.

Namestnik generalštavnega šefa
pl. Höfer, fml.

Zmagoviti odpor Nemcev na zapadu.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Berlin, 7. maja (W.-B.) Iz vlikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Pri Lensu in Arrasu dosegel je artiljerijski boj zvezet večjo ljustost. Razširja se preko Bulecourtja proti vzhodu. Sovražniki nadaljujejo obstrelevanje St. Quentinja, ki je povzročilo v mestu požare in zopetno poškodovanje katedrale. — Armada nemškega prestolonaslednika. Po težkih izgubah, ki jih je prinesel 5. maj Francozom, so včeraj začasno nadaljevanjem svojega napada ponehali. Šele popoldne sunile so močne sile med Fort de Malmaisonom in Brayem naprej; bile so popolnoma zavrnjene. Zvezet in ponoči zapričeli so ljuti napadi severno od La Fauxa in med cesto Soissons-Laon ter Aillesa. Po hudihih bojih, pri katerih smo dosegli krajevne uspehe in prizadeli sovražniku težke izgube, obdržale so naše čete vse postojanke. Med Ailles in Craonne izjavljivali so se ljuti delni napadi Francozov. Na Winterbergu divjal je boj celi dan semintja. V hitrem naskoku smo severni del nazaj pridobili in proti večim sovražnim napadom držali. Francoz se je moral na južni strani umakniti. Visoka planota ostala je od obeh

strani nezasedena. Chevreux je v naši lasti. Tudi ta veliki dan Aisne-bitke bil je za nas uspešen. Od 5. maja sem smo med Soissonsom in Reimsom vjeli 9 oficirjev, 725 mož, zaplenili pa 41 strojnih pušk. Sestrelili smo 14 sovražnih letal.

Vzhodno bojišče. Razven posameznega ognja vladal je na fronti mir.

Makedonska fronta. Ob Cerni narastel je artiljerijski ogenj časovno do znatne ljutosti. Slabejsi sovražni infanterijski oddelki, ki so šli proti našim postojankam, bili so lahko zavrnjeni. Zapadno od Vardarja a izjavljivali so se sunki nasprotnika proti bolgarskim vojnim stražam.

Prvi generalkvartirmožster

Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 8. maja. Uradno se danes razglaša:

Položaj povsod nespremenjen.

Namestnik generalštavnega šefa
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 8. aprila (W.-B.) Iz vlikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Ob Arras fronti se je artiljerijski boj nadalje povečal. Sovražni napadi na gozdni park od Roëuxa in na naše postojanke med Fontaine in Rieucourtom bili so krvavo zavrnjeni. Pri bojih za last Bulecourtja ostal je nasprotniku južno-vzhodni rob vasi. Danes zjutraj naskočile se naše čete Fresnoy in držale vas proti angleškim poskusom zopetno pridobitve. Pripeljali smo doslej nad 200 vjetih in 6 strojnih pušk. — Armada nemškega prestolonaslednika. Na bojišču od Aisne je bojevno delovanje včeraj po vročih, težkih bojih zadnjih dni mestoma opešalo. Do večjih bojev prišlo je čet dan že severno od Aronelle, kjer so se Francozi v brezuspešnih, izgubopolnih napadih trudili, odvzetni nam visočinske postojanke med Hurtebise Ferm in Craonne. Na nobenem kraju niso imeli uspeha. V večernih in ponočnih urah izvršili so se proti večim krajem fronte od Vauxaillon do Corbeny sovražni delni sunki, ki so se razven neznatnega krajevnega uspeha Francozov zapadno od Craonne, nasproti hrabri obrambi povsod izjavljivali. Pri La Neuville uvedel je popoldne močni artiljerijski ogenj brezuspešni sovražni napad proti visočini 100 in našim sosednim jarkom. V Champagni borile so se artiljerije z naraščajočo ljustotjo. Neki proti visočinam severno od Prosnesa namenavani francoski napad se je v našem uničavnem ognju le proti Keil in Pohlbergu razvil. Mimogredu vsljeni sovražnik bil je v svoje izhodne postojanke nazaj vr-

zen. — Dne 7. maja izgubil je sovražnik 20 letal.

Makedonska fronta. Med jezeroma Ochrida in Prespa zavrnili so Avstrije in Turki krvavo sovražne sunke. Ob Cerni sledili so včeraj po dva dnevnih močni artiljerijski pripravi pričakovani sovražni napadi na frontni širokosti 8 kilometrov, ki pa so bili hvala odličnemu zadržanju zveznih nemških in bolgarskih čet odbiti. Danes zjutraj imeli so novi sunki Francozov, Rusov in Italijanov isto usodo. Zapadno Vardarja in ob jezeru Doiran razvijala je sovražna artiljerija čez navadno mero stoječo delovanje.

Prvi generalkvartirmožster
Ludendorff.

Nemški letalci zmagovalci.

Sovražniki izgubili 362 letal in 29 balonov.

K.-B. Berlin, 8. maja (W.-B.) Iz vlikega glavnega stana se poroča:

V mesecu aprilu izgubil je nasprotnik 362 letal in 29 balonov. Od prvih je bilo 299 v zračnem boju sestreljenih. Mi (Nemci) smo izgubili 74 letal in 10 balonov. Pretekli mesec je pokazal nemške zračne bojne sile na polni visočini svoje zmožnosti. Medtem, ko so bila naša odporna sredstva za uspehom delavna, da so zavrnala grde sovražne bombne napade na domovino, stavili so težki aprilski boji najvišje zahteve v boju stope letalce. Letalci, baloni in kanoni za letalni odpor pokazali so, da so v vsakodnevnem, tesnem skupnem delu sovražniku kosi. Naša bombna brodovja uničila so važne vojaške naprave. Naša zračna poizvedba prinesla je vodstvu važna poročila; požrtvovalni nastop naših letalcev na bojišču podpiral je težko borečo se infanterijo in artiljerijo na vzorni način.

Prvi generalkvartirmožster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 9. maja. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. V južni Bukovini zavrnili smo ruske poizvedovalne čete.

Južno-vzhodno bojišče. V zemeljski ožini med jezeroma Ochrida in Prespa preprečili so avstro-ogrski in turški oddelki včeraj neki sovražni sunek.

Namestnik generalštavnega šefa
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 9. maja (W.-B.) Iz vlikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Vsled neugodnega vremena artiljerijski ogenj le na

Argentinija.

Prinašamo sliko, ki nam predstavlja dobro žetev letnika 1915—16 in slabo žetev letnika 1916—1917. Velike plodovite planjave Argentinije prinesle so tokrat izredno slabo žetev. Vsled tega je moralna tamošnja vlad da izvoz za moko in žito prepreči. Pravijo, da je bilo vreme, pa tudi živalski škodljivci vzrok te slabe žetve. Naši sovražniki bodejo to slabo žetev prav hudo občutili, zlasti Anglija, ki ima sedaj v vojni veliko potrebo na argentinskem žitu. Ker vlada zdaj poleg tega na morju nemški podmorski čoln, bodejo sovražniki

prav radi iz gladu svoje prenapete vojne cilje opustili.

nekaterih krajih živahnejši. Bavarsko franški regimenti, ki so včeraj dopoldne Fresnoy z velikim pogumom vzeli, držali so ta kraj proti novim sovražnim napadom in so pripeljali še 100 vjetih. Delni sunki Angležev pri Rouxu in Bulecourtu bili so odbiti. — Armada nemškega prestolonaslednika. Med Winterbergom in cesto Corbeeny-Berry-an-Bac pričele so zvečer sveže nastavljen francoske sile po bobenskem ognju z napadom. V vroči borbi bil je sovražnik deloma v bližinskem boju, deloma s protisunkom nazaj vržen. V ostalem je bilo bojevno delovanje tudi na fronti Aisne in Champagne vsled vremena neznačajne nego prejšnje dni.

Vzhodno bojišče. Severno od Kirlibabe in južno od Valenputnaceste bili so sunki ruskih kompanij lahko zavrnjeni.

Makedonska fronta je bila včeraj pozorišče ljutih bojev. Po močni artiljerijski pripravi peljal je general Sarrail svoje zvezne čete med jezeroma Doiran in Prespa na mnogoštevilnih točkah k napadu. Posebno ljuto se je borilo ob Černi, kjer so se dan in noč ponavljani sovražni navali pod najtežjimi izgubami za nasprotnika pred našimi postojankami popolnoma razbili. Isto usodo so imeli napadi sovražnika pri Grabsnici, ob Vardarju in zpadno jezera Doiran. Nemške in bolgarske divizije so sovražniku težki poraz prizadele.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Nova Miljkova izjava o vojnih smotrih Rusije.

Ruski zunanj minister Miljkov je poslal zastopnikom Rusije v inozemstvu novo izjavo o vojnih smotrih Rusije. S to izjavo v Petrogradu delavski in vojaški svet ni zadovoljen. Miljkova brzojavka slove:

Vladi, pri kateri ste poverjeni, izročite sledočno noto:

Ruska začasna vlada je izdala 27. marca oklic, ki izvaja, kako da sodi vlada svobodne Rusije o smotri sedanje vojske. Zunanji minister mi naroča, naj Vam ta spis izročim in pristavlja v pojasmilo:

Naši sovražniki so zadnji čas poizkušali, da bi razdvojili zavezničke. Sirili so nezmisselna poročila, češ, da namerava Rusija skleniti poseben mir z osrednjima monarhijama. Priloženo besedilo bo samo najbolje ovrglo take izmišljotine. Splošna načela, ki jih izraža začasna vlada, soglašajo popolnoma z visoko mislio, ki so jo trajno najuglednejši državniki zveznih velesil do zadnjega časa označevali. Ta načela so se jasno izrazila tudi v besedah predsednika velike ljudovlade onstran morja, našega novega zaveznika.

Vlada bivšega ruskega režima se seveda ni mogla uglobiti in se uživiti v misli glede na oprostitveni značaj vojske, da se ustvari trajni temelj, na katerem bodo narodi mirno

Falkenhausen.

Generaloberst v. Falkenhausen, vodja enega nemškega armadnega oddelka,

v. Falkenhausen.

bil je imenovan kot naslednik umrlega v. Bissinga za generalnega gubernatorja v od Nemcov zasedeni Belgiji. Falkenhausen je vrhovni poveljnik 6. armade na Nemškem.

sodelovali, o prostosti zatiranih narodov itd. A prosta Rusija govorji zdaj lahko besedo, ki jo bodo umele moderne demokracije in hiti, da svoj glas združi z glasom zaveznikov. Preveva nas novi tok demokracije in svobode, zato ne morejo izjavje začasne vlade tvoriti nikake pretveze, češ, da je polom starega poslopja povzročilo, da bi bila zato Rusija oslabela v skupnem boju vseh zaveznikov. Nasprotino: volja naroda, naj se nadaljuje svetovna vojska do končne zmage, ojačuje še bolj tisto čustvo odgovornosti, ki prešinja danes vse in vsakega posameznika.

Fellerjev dobrodejni, oživljajoči rastlinski esenčni fluid z zn.

„ELSA-FLUID“

odpravi

sklepne bolečine.

Predvojne cene: 12 steklenic franko 7 kron 32 vin. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg št. 241 (Hrvatsko). Čez 100.000 zahvalnih pisem in zdravniških priporočil.

okolica Gradec; Slovenji Gradec**; Središče*, okr. Ormož; St. Johann**, okraj Arvež; Lemberk**, okraj Šmarje pri Jelšah; Brežice (svinjski sejem).

Dne 13. maja Mautern.

Dne 14. maja: Stainz**, Fischbach, okr. Birkfeld; Eggersdorf, okr. Gleisdorf; Rogatec**; Fürstenfeld**, Mautern**.

Dne 15. maja: Sv. Jurij v Slov. Gor.** okr. Sv. Lenart v Slov. Gor.; Turnau, okraj Aflenz; Ormož (sejem za klavno živino).

Dne 16. maja Pilštanj**, okraj Kozje, Bizejsko, okr. Brožice; Sv. Martin**, okraj Kozje; Weiz**; Neudau, okr. Hartberg; St. Ilj**, okr. Maribor; Radgona**; St. Georgen a. d. Stiebing**, okr. Wildon; Vojnik**, okraj Celje; Konjice**; Lankowitz, okr. Voitsberg; Ligist**, okr. Voitsberg; Imeno, okraj Kozje (sejem za klavno živino); Breg pri Ptaju (svinjski sejem).

Dne 18. maja: Gradec (sejem za klavno živino); Rogatec (svinjski sejem).

Dne 19. maja: Sv. Lenart v Slov. Gor.**; Pöllauberg**, okr. Pöllau; Brežice (sejem za klavno živino).

Dne 21. maja: Preding**, okr. Wildon, Hirschgärtel-Rein, okr. Hartberg; Sv. Lovrenc**, okr. Maribor.

Dne 22. maja: Loka**, okr. Laško Ormož (sejem za klavno živino).

Dne 23. maja: Brežice**; Maribor; Imeno, okr. Kozje (svinjski sejem).

Dne 24. maja: Neuberg**, okr. Mühlzuschlag; Breg pri Ptaju (svinjski sejem).

Vojna na morju.

32.500 ton potopljenih.

K.-B. Berlin, 5. maja. (W.-B.) Naši podmorski čolni so zopet 7 parnikov in 5 ladij na jadre z 32.500 brutto-register-tonami potopili, od teh 10 ladij v angleškem kanalu.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Zopet 20 parnikov potopljenih.

W.-B. Berlin, 7. maja. Zopet se je 11 parnikov, eno ladjo na jadre in en ribiški parnik s skupno 31.000 prostornih ton v Kanalu, v zalivu Biscaye in v Severnem morju potopilo. K preje objavljenim uspehom podmorskih čolnov poročati je še potopljenje 8 oboroženih angleških parnikov z okroglo 24.000 tonami in ene angleške ladje na jadra.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Zopet lepi uspehi nemških podmorskih čolnov.

W.-B. Berlin, 8. maja. V Srednjem morju je bilo 12 parnikov in 2 ladji na jadre nanovo potopljenih, med njimi 3. aprila oboroženi angleški parnik „Ardgask“ (4540 ton) z blagom iz Anglije na Francosko; dne 4. oboroženi angleški parnik „Parkgate“ (3232 ton) in neki neznan težko naloženi angleški parnik „City“-razreda od okroglo 7000 ton; dne 7. oboroženi angleški parnik „Maplewood“ (3239 ton) s 5175 tonami železne rude od Tunisa na poti v Anglijo; dne 8. italijanski parnik „Alba“ (1639 ton) s premogom za Italijo; dne 10. oboroženi francoski parnik „Esterel“ (2574 ton) z bombažem; dne 11. oboroženi angleški parnik „Cyfahrtha“ (3014 ton) s 3800 tonami ovsa in vina iz Orana v Saloniki; dne 12. oboroženi angleški parnik „Gfengliffe“ (3673 ton) s premogom za Italijo; dne 15. polno zasedeni angleški transportni parnik za čete „Arkadian“ (8939 ton) v Egejskem morju, ki se je v par minutah po torpednemu strelu potopil in je potegnil veliki del čet seboj v globočino.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi naznavani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 12. maja: Cerkveni prostor v Ma-rein, okolica Gradec; St. Pankrazen, okraj

njú, da redilnino niso z hrimi kmrlj, porabo moči. I kmrlju, lagom s slamu niki su tiskana je, da Lande

okolica Gradec; Slovenji Gradec**; Središče*, okr. Ormož; St. Johann**, okraj Arvež; Lemberk**, okraj Šmarje pri Jelšah; Brežice (svinjski sejem).

Dne 13. maja Mautern.

Dne 14. maja: Stainz**, Fischbach, okr. Birkfeld; Eggersdorf, okr. Gleisdorf; Rogatec**; Fürstenfeld**, Mautern**.

Dne 15. maja: Sv. Jurij v Slov. Gor.** okr. Sv. Lenart v Slov. Gor.; Turnau, okraj Aflenz; Ormož (sejem za klavno živino).

Dne 16. maja Pilštanj**, okraj Kozje, Bizejsko, okr. Brožice; Sv. Martin**, okraj Kozje; Weiz**; Neudau, okr. Hartberg; St. Ilj**, okraj Maribor; Radgona**; St. Georgen a. d. Stiebing**, okr. Wildon; Vojnik**, okraj Celje; Konjice**; Lankowitz, okr. Voitsberg; Ligist**, okr. Voitsberg; Imeno, okraj Kozje (sejem za klavno živino); Breg pri Ptaju (svinjski sejem).

Dne 18. maja: Gradec (sejem za klavno živino); Rogatec (svinjski sejem).

Dne 19. maja: Sv. Lenart v Slov. Gor.**; Pöllauberg**, okr. Pöllau; Brežice (sejem za klavno živino).

Dne 21. maja: Preding**, okr. Wildon, Hirschgärtel-Rein, okr. Hartberg; Sv. Lovrenc**, okr. Maribor.

Dne 22. maja: Loka**, okr. Laško Ormož (sejem za klavno živino).

Dne 23. maja: Brežice**; Maribor; Imeno, okr. Kozje (svinjski sejem).

Dne 24. maja: Neuberg**, okr. Mühlzuschlag; Breg pri Ptaju (svinjski sejem).

* * *

Perično korenje, dobro krmilo. Perika, tudi pernika skrbel, boreč imenovana, je zelo siten plevel. Njeno trebljenje spomladi z brano ali z ročnim orodjem je bilo potrebno, kakor zamudno delo. Vkljub vsem zavetavam, da bi periko zbirali, jo skoraj v vseh krajih se vedno sušjo na potih in jo končno kar sežejo. To je pa bila že v mirnih časih velika potrata. V vojni dobi pa se izgajanje peričnega korenja ni samo potrata krmilnih vrednostij, temveč je tudi posebno zaraditega neumestno, ker je perika jedini rastlinski odpadek, ki zamore pri konjih nadomestiti oveso po svojih oživljajočih učinkih. Vrhuta tega ima perično korenje tudi krmilno vrednost slabšega ovsja. Perično korenje se pripravi za krmiljenje, da se najprej skrbno obreži zemlje in kamenja ter snažno opere. Nato se posuši kakor seno. Za prevažanje se najbolje poveže s slamo. Pred krmiljenjem se seseka. Zaradi je v marsikaterih krajih silna potreba, da se porabi zadnje ovesno zrno za setev in človeški živež, je pa dolžnost vsakogar vplivati na to, da se perično perje ne zmetuje, kakor se je dogajalo doslej. Z ozirom na poti čas se priporoča, da se perično korenje pri lepem vremenu zbira in ob deževnih dneh pa snaži in razpošila. Komur se krmiljenje doma ne zdi primerno, lahko doseže lep dobitek, ako odda oprano in povezano korenje, ki se plačuje po 25 K za 100 kg na zraku posušenega krmila. Prevzemna mesta, katere pripravlja »Glavna zbiralnica pri c. kr. uradu za ljudsko prehrano« po celem Avstrijskem, začnejo v kratkem s svojim delovanjem. Potem bo vsakomu mogoče, da odda v neposredni bližini svojega stanovnišča zbrano, posušeno in v lepem vremenu spravljeno perično korenje. Vsi naj marljivo zbirajo, kdor živi na deželi, bodisi uradnik, vojak, učenec ali zasebnik, in v svojih prostih urah zbrira po njihovih pomočju krmila in zvije prihodnjo žito.

Posestniki vinogradov! Sadite letos nizki fizični inognad! K temu oklicu v zadnji številki Glasnika nam poroča gospod vinarški komisar Puklavec slednje: Tukajšnja podružnica vojnožitnega prometnega zavoda (Zweigstelle Graz der Kriegsgetreide-Verkehrsstadt) je obljubila prepustiti vinogradnikom neko množino semenskega fiziola nizkih plemen za nasad po vinogradu s pogojem, da se naročila vpošlejo po dotočnih c. k. okrajnih žetvenih komisijar naravnost na zavod. Žetveni komisari se morajo zavezati, da bodo saditev fiziola vinogradnik nadzorovali ter v svrhu pospeševanja te akcije o nasadih vodili zapiske. Dotočni gospodje žetveni komisari se tedaj naprosijo, da nakano po možnosti podpirajo!

Lučice (čebula) za pomladni nasad. Mesto za menjavo in sadje prodaja lučice v izvirnih vrečah po 3 kg, kilogram po K 6:80. Kdor hoče kaj naročiti, naj se nemudoma prijavi pri Gemüse- u. Obstverwertungsstall Wien I., Kohlmarkt 1. (brzognavi naslov: Geos).

Pritožbe o nadomestnih krmilih. Deželni kulturni inšpektorat c. k. nadomestništva naznanja: V slednjem času se pritožuje marsikater živinorejec, da dobavlja od deželnega mesta za krmila slaba nadomestna krmila. Te tožbe niso opravljene, kajti nadomestna krmila se sestavljajo po tačniških predpisih strokovnega odbora c. k. ministerstva za pojedelstvo v smislu ukaza z dne 30. avgusta 1916, drž. zak. štev. 277. Imenovani strokovni odbor pri tem uvažuje pricujoče surovine, iz katerih se pravljajo krepilna krmila, in se ozira posebno na to, da se snovi popolnoma izrabijo in enakomerno pravljajo. Ker nedostaja otrovov in oljčnih tropin (prge), ne morejo biti krepilna krmila kakor v prejšnjih časih, vendar si prizadeva strokovni odbor, ko dela predpise o meš-

da se po možnosti ozira na primerno sestavljanje mlinih snovij. Pri krmiljenju z nadomestnimi krmili, ki so zmesana s sladkorjevo goščo (melaso), torej s sumi krmili, se delajo napake, ker največ konjerecjev mla napačno rabi. Suh krmilo se naj kratko pred uporabo s slamo ali seneno sečko pomeša in malo nadani. Ker se mora vsaka žival še le privaditi novemu omatu, se sme pokladati krmilo v prvih 14 dneh le po polu več od pol kilograma do 3 kilograma zmesano s slamo ali seneno sečko in malo pomočeno. Prejemni suhi krmil bodejo odslej dobavljati od tovarenja navodila za pravilno uporabo krmil. Pripomniti da se naročajo nadomestna krmila izključno le pri Landesfuttermittelstelle, Gradec, Salzamtsgasse 3.

General Kačtalinski.

Pri zadnjem uporu v Petersburgu bil general Kačtalinski, katerega sliko

našamo, od nekega neznanega moža umoran. Bil je 68 let star in dobro znan iz rusko-slovenske vojne. Takrat je bil namreč poveljnik vzhodno-sibirskih strelskih brigada.

Razno.

Nova postava za varstvo najemnikov stanovanj (Mieterschutzgesetz) ima glasom v „W. Z.“ objavljeni ministerjalni odredbi m. dr. tudi v sledečih štajerskih občinah veljavo: Celje, Celje-okolica, Vrantsko, Braslovče, Vojnik, Lemberg, Žalec, Sv. Jurij, Šmarje pri Jelšah, Trbovlje, Laško, kraj Hrastnik občine Dol, Konjice, Ljutomer, Zgornja Radgona, Radince, Veržej, Ptuj, Ormož, Krčevina, združiličje Rogaška Slatina, Središče, Brežice, Rogatec, Verstje, Radgona. — Določbe naredbe veljajo tudi za zvišanja obrestne mere na oddanih realitetah ležeče hipoteke, ki so bila določena po 27. januarju 1917; nadalje veljajo tudi za zvišanja najemščine, ki so se sklenila po 1. februarju 1917. Ta cesarska naredba stopila je takoj v veljavo.

Aretacija živinskega nakupovalca. Na predlog državnega pravdruštva v Gradcu sta se te dni v Felebachu 46 letni lastnik pivovarne Emil David in 44 letni hišni posestnik ter trgovec s pivom, Johan Fauster, arтирala in deželnji sodniji oddala. Vzrok zato so dale velike sleparje, ki jih je izvršil David kot nakupovalec živinske vnočevalnice v škodo tega zavoda ter kmetov. Zadeva gre nazaj do poletja lanskega leta. Ko so prišli septembra meseca Davidovim sleparjam na sled, bil je takoj odpuščen kot nakupovalec živine. Poizvedbe v celiem okraju so dognale zdaj velikost teh sleparij, tako, da se je zamoglo arretacijo naročiti. Fauster je bil pri Davidu kot pomočnik v gospodarstvu in sleparji uslužben. V gotovih krogih pa res smrdi, smrdi...

Utonil je kočar Ferdinand Orlčnik v Zavru pri Celju. Padel je raz nekega mosta v potok in utonil.

Babinci pri Ljutomeru. Piše se nam: Iz solzne doline so se nam preselili v večno veselje po kratki bolezni dne 28. aprila t. l. preljubi naš oče Ivan Kosi, čevljar, v starosti 53 let; podeljeni so jim bili sv. zakramenti za umirajoče. Bili so pravičnega značaja vsepovsod in dobri delavec vsakemu; moč je oslabela in Gospod jih je poklical k sebi. Vsem tistim, ki ste spremili mojega blagega očeta do hladnega groba, posebno pa gosp. organistu Zacherlu, izrekam prisrčno zahvalo; Bog Vam plačaj Vaš trud in pet, katero ste storili mojemu rajnemu očetu. Svidenje nad zvezdami! Večna luč naj jim sveti, naj v miru počivajo. Ostali domači ostanemo žaljuči kot vedno nepozabljivi do Vas v molitvi. Ferdinand, starejši sin, kot pek.

Sesto avstrijsko vojno posojilo je razpisano. Pošte in razni denarni zavodi bodo sprejemali prijave za 6. vojno posojilo v času od 10. maja do 8. junija 1917. Vojno posojilo se deli na dve vrsti: 1. davkaprosto 5½% državno posojilo in 2. davkoprost 5½% državne zakladnice. Za prvo vrsto vojnega posojila se bo moralno vplačati 100 K vrednosti 92 K 50 v, za državne zakladnice 94 K. Državno posojilo se bo izzrebalo in odplačalo v letih 1923 do 1957, posojilo na državne zakladnice pa se bo vrnilo dne 1. maja 1927. Slovenci in Slovenke, podpisujte vojno posojilo pri naših domačih denarnih zavodih!

Zadružništvo, klerikalci in politika. Notranji

boj v slovenski klerikalni stranki postaja vedno očitnejši in zanimivejši. Zdaj se prav hudo lasajo, gospodje klerikalni konkurenti iz Štajerske in Kranjske. Tako piše zadnja mariborska „Straža“ z debelimi črkami dobesedno:

„Zadružništvo in politika. Iz zadružniških krogov dobimo: Pod napisom „Zadružništvo in politika“ je priobčil v sobotnem „Slovencu“ nekdo članek, ki je gotovo načelniku S. L. S. mnogo bližji nego resnici. Konstatiramo, da je načelnik S. L. S. v lastni osebi lansko leto intenzivno delal proti Z. Z. in G. Z. z razširjanjem novic in govoric, ki niso bile v korist složenemu delovanju pri imenovanih zavodih. Vsaka nasprotna trditev je laž. Konstatiramo, da si je načelnik S. L. S. med tem ustanovil Ilirska banko in postal predsednik njenega upravnega sveta. Ko je bila Ilirska banka ustanovljena, je postala skrb bančnih krogov aktualna, da si za svojo banko zasigurajo bogat dobitok iz kreditnih zavodov. Nadzorstvo Z. Z. je bilo po svoji večini pod vodstvom upravnega svetnika dr. Pegana za ta načrt, za to so zahtevali bančni krogi, da se voli dne 30. dec. 1916 staro nadzorstvo. Tudi načelnik S. L. S. je, kakor „Slovenčev“ članek priznava, posegel vmes, da se izvoli staro nadzorstvo, posegel torej vmes na krišti Ilirske banke, pri kateri je bil predsednik upravnega sveta in delničar. Za razdor v vseslovenski zadružni organizaciji ni bilo stvarnega povoda, kajti tega tudi gospodje pri Z. C. ne bodo hoteli trditi, da bosta upravna svetnika I. b. dr. Lampe in dr. Pegan uveljavila nove zadružne ideje, ker v dosedanjem svojem zadružnem delovanju — in to je lepša polovica njunih let — niti starih načel nista udejstvila v splošno zadovoljnost. Tudi upravni svetnik I. b. Traven ni imel stvarnih razlogov za razdor, k večjemu da je bil oviran v svoji in svojega brata kupčijah. Da skrbi za zdravo zadružništvo, je imel dovolj časa, priložnosti in plače. Dejstvo je in ostane, da so krogi okoli Ilirske banke zanesli razdor v vseslovensko zadružno organizacijo, da bi dobili vsaj del organizacij za svojo banko. To se jim je posrečilo, za to hočejo sedaj mir. Kakor pravi sobotni „Slovenec“, je načelnik S. L. takrat obenem vodilna oseba Ilirske banke, zares vse pravočasno predvideval. Ker se članek po dogodkih, katerih priča smo bili, frivolno sklicuje tudi na demokratično načelo, konstatiramo, da na občinem zboru manjšina ni hotela več priznati večinskega principa, ampak zahtevala, da se njej ukloni večina. Tudi to je malo demokratično, da članek deli kranjske zadruge v bolj in manj ugledne. — Z zadružnim bojem se štajersko politično vodstvo dosedaj ni bavilo in dalo nobene izjave, za to služi podukovanje sobotnega člankarja le, da se v javnosti kali čistost resnice. Ali pa res ne bo potrebno zavzeti stališča, ker se je razbila od kranjskih bančnih krogov v lastne interese vseslovenska zadružna organizacija, o tem odločevati ni naša stvar.“

Ali ni zanimivo? Klerikalci v Mariboru justificirajo naravnost itak hudo umazanega načelnika vseslovenske klerikalne stranke in deželnega glavarja kranjskega dr. Ivana Šušteršiča. Prav zanimivo! Dr. Šušteršič je danes od vseh poštenih ljudi pravilno ocenjen. Seveda pa s tem ni rečeno, da so tisti tudi klerikalni gospodje v Mariboru, ki ga zdaj strupeno napadajo, le za en las boljši. Mi nočemo izvršiti kakšno razjaljenje časti kaplana in poslanca dr. Antona Korošec; ali koliko se razlikuje ta gospod od dr. Šušteršiča? Konkurenta sta v političnem „kseftu“, to je vse in ker imata oba precej dobrí želodec, sta drug drugemu napot... Pa še nekaj naj še danes opomnimo: nam je seveda le prijetno, ako se kranjski klerikalci in štajerski klerikalci osebno psujejo in si lunparje na tonzurirane glave mečejo; ali kaj bi bili gospodje rekli, ko bi

— mi proti njim take izraze in taka mnenja objavili? Sedeli bi zopet na visokem konju krščanske morale in salonskega tona; in sodili ter križali bi nas obenem... Dolga leta že kritikujemo osebremu koristolovstvu služeča klerikalno-slovenska zadružna organizacija. Prorokovali smo ji že pred več kot desetimi leti isto usodo, kakor jo je imela zločinska organizacija klerikalnih "konzumov". Takrat se nas je proklinjalo in kmetsko ljudstvo se je proti nam hujskalo. Zdaj rabijo konkurenti v Mariboru i s t e a r g u m e n t e, kakor smo jih takrat mi rabili, da svoje kranjske konkurente Šušteršičevega tabra pobijejo... Naj gre ta boj naprej! V ljudsko prid je gotovo! Kajti ljudstvo bode menda vendar enkrat oči odprlo in razumelo, da je klerikalna organizacija politične, moralne ali gospodarske vrste le h u m b u r g, le sredstvo za osebne cilje požrešnih politikatrov.

Smrt bivšega bosenskega vstaškega vodje. Pred par dnevi je umrl na Dunaju v visoki starosti bivši vstavški vodja v Bosni Petar Uzelac. Rodom je iz Crne gore in se je udeležil vstaje v Bosni, pozneje pa se je spriznjal z okupacijo. Uzelac ni bil samo vodja vstašev, ampak je delal tudi v evropskem časopisu propagando za vstaške cilje, bil je tudi spreten žurnalista. Po okupaciji se je nastanil v Bosni, od tam pa je moral kmalu proč, šel je na Dunaj in potem v Carigrad, kjer je skromno živel kot žurnalista. Svoj čas so ga hudo napadali in dolžili veleizdaje. Pred izbruhom vojne je bil dobil dovoljenje, da sme zopet v Bosno, ali vojna mu je to preprečila in sedaj je izdihnil na Dunaju po dolgih burnih dneh.

Morilka žensk. V pondeljek se je začela na Dunaju sodna razprava proti 23 let stari natakarjevi ženi Leopoldini Kasperek, ki je obdolžena cele vrste zločinov, tako roparskega umora, požiga, ropa, obrekovanja, tativne in goljufije. Zadavila je staro, na pol slepo in bolno postrežnico Marijo Wurisch, jo okradla in potem vžgala obleko umorjenke, da bi se mislilo, da se je zgodila nesreča. V preiskavi je obtoženka priznala, da se je vtihotapila v stanovanja različnih starih žensk ter tem ženskam vrgla vrv okrog vrata ter jo nategnila, da so se onesvestile, potem pa pokradla, kar je dobila. Še v jetniški bolnicni je obtoženka poskusila zapeljati neko drugo aretovanko, da bi skupno napadli usmiljenko in ji zamašili usta ter potem pobegnili.

Olje in beljakovina iz žita. Iz Berlina poročajo: Zopet se je posrečilo tehniki, dobiti iz žita kal, ki je v svoji sestavi podobna kurjemu jajcu. Vsi veliki nemški mlini so že vpečljali razkalitev žita. Z dovoljenjem vojnega prehranjevalnega urada se izdeluje iz kali v petih tovarnah olje in beljakovina, ter se dobivajo poleg namiznega olja tudi surovine za margarino. Beljakovinasta moka, ki se dobri obenem, ima tri in polkratno redilino vrednost mesa, 20 g ima toliko redilne snovi, kakor kurje jajce. Letošnjo pšenico in rž bodo v Nemčiji po večini tako izkoristili, ječmen in oves pa deloma. S tem pa se ne zmanjša množina pridobljene moke ter se moka celo izboljša, ker izgine maščoba, ki povzroča pri moki lahko grenkobo in žaltovost. Iz enega vagona koruze se dobi surovina za pet stotov margarine.

Posebno tiskovno organizacijo so ustanovili v Ljubljani pristaši dra. Kreka. Oblika je zadružna, ime ji je "Nova založba", namen: "z začetkom listov, revij in brošur vzbuditi in siliti stvarno kritiko nezdravih razmer in s pozitivnim delom pomagati, da se uspešno rešijo velike potrebe slovenskega naroda na jugu." "Straža" pripominja k ustanovitvi "Nova založba": "Naj pridejo stvari na dan, da pridejo do jasnosti, ki je edini prvi korak do zdravljenja. Vsako odlašanje bi bilo na rodu in njegovi bodočnosti škodljivo. Res je čas za temeljito razpravo!" — Sakrabolt, — zdaj pa klerikalcem že huda prede in kmalu bodojo povedali vse svoje tajnosti!

O potvarjanju živil. Visokošolski profesor Roman Zaloziecki je nedavno predaval na Dunaju o tehniki odpadkov in nadomestil v

vojni obrtnosti. Pri tem predavanju je govoril tudi o tehniki potvarjanja živil sledče: Vojna je vzbudila poleg drugih stvari tudi najniže instinkte. Privabila je ne le hijene na bojnem polju, marveč tudi najostudnejše hijene v zaledju iz njihovih skrivališč. Z najpotrebnejšimi stvarmi ljudstva se uganja najresramnejše oderušto; spekulacije na blagovnem trgu, ki presegajo vse meje, izkorisčanje prebivalstva z ozirom na vrednost, kakovost in množino, hvaljenje in ponujanje malovrednih ali celo nerabnih nadomestil, z eno besedo organizirati sistem izkorisčanja konsumentov otežuje že itak težko življenje v zadnjih letih, kar silno otežkuje vzdržanje do konca. S polja nadomestnih predmetov je navedel le nekatere slučaje takih iznajdb. Človek ne ve, ali bi bolj občudoval nesramnost izdelovalcev, ali pa neumnos konsumentov. Tu hočemo navesti le nekatere teh cvetk, katero izbornost je preizkusil že marsikdo sam. Umetna marmelada iz posljajene želatine, esenc smrdljivega fuzla, in anilin barv; kakava in čokolada, iz praženih kakavinih lupin, divjega kostanja, fižola in umetne vanilije: kavino nadomestilo iz koruznih storžev in iz pesinj ostružkov, nič vredne, pobarvane drože kot moka: soda z jelenorožno soljo rumeno barvo kot nadomestilo jajc; milo zmesano z ilovco; podplati iz poklejenega in prešanega papirja; zmes moke, škroba, gipsa in krede kot kondenzirano mleko itd. Použivalci so v veliki stiski, kar jih opravičuje, na noben način pa ni odpustljivo za izdelovalce in prodajalce teh nesnagarij. Zaledje, ki že itak dosti trpi vsled vojne, ima pravico zahtevati, da se ga varuje pred tako nesramnim izkorisčanjem. Ljudstvo ima pravico zahtevati, da se ga prostoti takih občemu blagru škodljivih sleparjev.

Umrl je v Mariboru lastnik tiskarne in izdajatelj "Marburger Zeitung", g. Leopold Kralik. Pridobil si je v dolgem javnem delovanju velike zasluge. Naj počiva v miru!

Spomlad je prišla, pač malo pozneje kar druga leta, ali prišla je! Veselje je pogledati travnike in njive in polja. Največje veselje pa nam dela letos sadje, ki je svoje cvetje prav lepo nastavilo, ki se krasno razvija in obeta bogato žetev. Bog daj, da bi vreme itak težko prizadetemu ljudstvu celo upanje ne pokvarilo.

Draginja je gotovo bolezen, ki jo povzroča grozovita ta vojna. Priznavamo radevoljno da je tukaj stan od stana odvisen, da podi drug drugemu cene kvišku. Ali tisti, ki imajo jedila, živila, živilske potrebuščine, naj bi vendar imeli usmiljenje s tistimi, ki nimajo ničesar in ki morajo nedolžno deco stradati pustiti. Cene nekaterih pridelkov na Spodnjem Štajerskem so danes res že previsoke. Ljudstvo mora vendar živeti! Prosimo torej v imenu trpečega ljudstva vse prizadete, da naj imajo z revnimi usmiljenjem!

Prepovedan sokolski list. Časnik "S o k o l i c e", glasilo za sokolsko izvežbanje žensk, bil je z odločbo c. k. policijskega ravnateljstva v Pragi vstavljen. Vzrok je "popolnoma nedopustni način pisarjenja", ki se je vkljub posvarilu od 15. januarja 1916 nadaljeval.

Župan v Trientu pod otočbo veleizdaje. Uradno se poroča: Deželnna sodnija v Innsbrucku je na predlog državnega pravdništva sklenila, da v kazenskem postopanju zoper Viktorja Zippel, 1860 v Trientu rojenega, zaradi zločina veleizdaje zaplemebo njegovega premeženja odredi. — Zippel bil je začasa vojne napovedbe Italije župan v Trientu.

Proti oderuhom z živil. Glasom poročila c. k. brzjavnega in korespondenčnega urada govoril je šef vojnega urada na Nemškem, general Groener, sledče ojstre besede zoper oderuhom z živil: "Moj ceterum censeo je bil vedno: Predno se nekatere teh sramotnih zločincev (Schandbuben) ne bode na Potsdamskem trgu obesili, ne bode bolje". — Po našem mnenju veljajo te ojstre besede nemškega generala tudi za nas in za naše kraje. Kajti v Avstriji so najvjajalci cen najnevarnejši notranji sovražnik!

Loterijske številke.

Gradec, 9. maja 1917: 44, 81, 71, 55, 332/1917
Trst, 2. maja 1917: 12, 11, 3, 27,

Lar schaftl. haben s

Kuhinjska in svinska Eno kol in beim Be Die
dekla 212 ena mašina za ūne gabe un gegeben
pri gospoj Hermine Toth po domače Soms, na prodaj pri Damiš, Artice pri
Brezno ob Dravi, okraj Mahrenberg. in ortsu Fü
k. u. k. Tag ve Fü der aufzuko All zirkusa Bezir

Prodaja hiše

V Slovenski Bistrici se prodaja lepa hiša s kmetijskim posestvom in vrtom. Je primerna za zidarskega ali tesarskega mojker ni tam nikogar. Primerjava pa tujiška d druge kupce. Poizvedbe pri

okrajni sparka

v Slov. Bistrici.

Naznanila takoj. Poceni!

Ledični fan

27 let star, vojaščine prost, 2000 K za ženja, želim se ženiti na posestvo; v tudi ni izključena. — Več pove upravni tega lista.

Nagrado ali darilo

dobi vsak, kdorkoli si želi dati svojo prijateljev, znancev v povečanje naprav broško ali obesek za verižico. Zahtevajte ce proti 45 vin., ki nam jih pošljete v znamki.

Otrin Josef, Jud Seegraben bei Leoben.

Gumi-sesalce, ,cucelj

in sesalne garniture Topal, razpošilja najec od 1 tucata naprej sortirane K 12-60 Kom. Lorber j., Unterdrauburg. — Trgovci pose ponudbe.

Inzerati

„Štajercu“

imajo vsled velike razširjenosti **najboljši uspeh**.
Sprejemajo se:

- v Ptju pri upravi lista;
- v Celju pri gosp. Fritz Razsch;
- v Mariboru pri g. Rud. Gaisser.

Štajerc posreduje nakupe in prodaje posestev, hiš, blaga, posreduje službe vsake vrste itd. Inzerati v „Štajercu“ se sprejemajo v slovenskem, nemškem ali obeh jezikih.

1917. Kundmachung.

Landwirte, welche Pferde für landwirtschaftliche Arbeiten sogleich übernehmen können, haben sich

sogleich

im Bezirksausschusse Pettau zu melden.
Die Pferde gelangen beschirrt zur Ausgabe und ist jedem Paar ein Kutscher beigegeben.

Der Kutscher ist für seine Arbeitsleistung ortsüblicher Weise zu entlohnen.

Für die Verpflegung desselben wird vom k. u. k. Aerar ein Betrag von 3 Kronen pro Tag vergütet.

Für die orts- und zeitübliche Verpflegung Pferde hat der Übernehmer derselben zu zukommen.

Alle näheren Auskünfte erteilt der Bezirksausschuss Pettau.

Bezirksausschuss Pettau, am 5. Mai 1917.

Der Bezirksobmann: **JOS. ORNIG e. h.**

1917. **Razglas.**

Kmetovalci, ki zamorejo konje za kmetija dela takoj prevzeti, naj se

takoj

ptujskemu okrajnemu odboru oglase.

Konji se oddajajo z opremo (Geschirr) in dodan vsakemu paru tudi voznik.

Voznika je za njegovo delo na v kraju najti način plačati.

Z njegovo oskrbo se od c. in k. erarja nato 3 K na dan povrača.

Za v kraju in času običajno oskrbo konjev arbeiter ima tisti, ki konje prevzame.

Vsa natančnejša pojasnila daje okrajni odbor v Ptaju.

Okrajni odbor v Ptaju, dne 5. maja 1917.

Okrajni načelnik: **JOS. ORNIG l. r.**

Hlapec

a govedo, v starosti 17 let ali starejši mož, sprejme za pašo. Pomagal mu bode tudi Rus. Vprašanja na gospo **Marijo Veršič**, posestnico na **Bregu pri Ptaju**.

Framyadol je sredstvo za pomlajevanje las, ki rdeče, svete in sive las brade za trajno temno pobarva, 1 steklenica s poštino vred K 2-70.

Rydol je rožnata voda, ki živo pordeči bledu lica. Učinek je čudovit. — 1 steklenica s poštino vred K 2-45.

Po povzetju 55 h več. Naslov za naročila: Jan Gralich, drožerija pri angelu, Brno, 636, Morava.

Grasčinsko posestvo

na Stajerskem, Koroškem in Kranjskem, najmanje polovica gozda (tudi mladega gozda), instruirano, razmerje nad 100 oralov, se kupi. Ponudbe pod „Besitz in Süderösterreich“ na

Kienreich Annonzen-Expedition
Graz, Sackstrasse.

Mestna posredovalnica
Wohnung- und Dienstvermittlung
za
službe, učence, stanovanja in posestva
v Ptaju

izvršuje
ve vrste posredevanja najhitreje.
Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

INVALID

37 let star, posestniški sin, vajen vsacega dela in izučeni mesar, govoril nemški in slovenski, želim se oženiti z vdovo do 40 let staro, sme imeti otroke, ki ima kakšno gostilno, ali srednje posestvo tik velike ceste; vzamem tudi odraslo dekle; dote imam 2000 kron. Resnične ponudbe se naj pošljejo pod „**Bela roža N. 145**“ na **upravo tega lista.**

500 kron

Vam plačam, ako moj iztehnik koronar. **Ria-bal-sam Vaša kurja očesa, bradavice in trdo kože** ne odpri v 3 dneh brez bolečin. Cena ene posodice z garancijo skim pismom K 1-75, 3 posodice K 4-50, 6 posodice K 7-50. Stotero zahvalnih pismen. **Kaččau (Kassa)** I. poštni predel 12/344 (Ogrsko)

Nadomestilo za salatno olje.

Recept za lastno priravo, higijenično brezhibno, se zamore v vsaki domačiji brez težave in najceneje napraviti, se proda. Vprašanjem prosi se znamko za odgovor priložiti.

G. Dattendorfer, Innsbruck, Müllstr. 34.

322/1917/1.

Kundmachung.

Mit der Kundmachung vom 25. Oktober 1915, Zahl 459/15, hat der Bezirksausschuss kundgemacht, daß:

- Im Sinne des § 7 des Gesetzes vom 9. Jänner 1870, L.-G.-Bl. Nr. 20, der Untainer von öffentlichen Straßen verpflichtet ist, die Straße beiderseits auf eine Entfernung von 4 Metern vom Baum und Heckenwuchs freizuhalten.

Daß jeder, der diesem Auftrage nicht nachkommt, zu gewärtigen hat, daß ihm auf Grund des Gesetzes vom 7. August 1915, § 4, R.-G.-Bl. 228, das Holz als unentbehrlicher Bedarfssatz abgefordert und um den Schägwert von der k. u. k. Militär- oder polit. Behörde bezahlt und abgenommen wird.

Dasselbe gilt auch aufgrund der Bestimmungen der flughaflichen Vorschriften des Hofkanzleirekretes vom 21. September 1826, Bl. 25583 II, demzufolge die Untainer von Bächen verpflichtet sind, längs ihrer Grundstücke für die Reinigung der Waffelsäuse vom allen angeschwemmten Holz, Steingutwerk und anderen Unholz sowie für die Befestigung der, den Wasserabfluss hindernden Bäume, Wurzelstäcke u. dgl., Sorge zu tragen.

Nachdem gegen diese Aufträge niemand Einspruch erhoben hat, sind dieselben im Rechtskraft erwachsen und werden diejenigen Bevölkerung, welche diesen Aufträgen bis nun noch nicht nachgekommen sind, beauftragt, binnen 14 Tagen nach Kundmachung dieses neuzeitlichen Auftrages denselben ungefährlich nachzukommen, da widrigefalls gegen dieselben unnachgiebig das Verfahren eingeleitet wird.

Anhliegend an diesen Auftrag bringt der Bezirksausschuss noch die Bestimmungen in Erinnerung, laut welchen

1. gemäß § 7 des Gesetzes vom 9. Jänner 1870, L.-G.-Bl. 20, die überhängenden Äste der Obstbäume oder Hecken, welche an öffentl. Straßen gelegen sind, ohne Anspruch auf eine Entschädigung, vom Eigentümer weggeschafft werden müssen und

2. die an der Straße gelegenen Baufelder in einer Entfernung von wenigstens 4 Metern nur gleichlaufend mit der Straße gespült und geegzt werden dürfen.

Die strengste Beachtung dieser Vorschriften wird zur Pflicht gemacht und werden die Herren Gemeindevorstände für die genaueste Befolgung dieser Weisungen persönlich für verantwortlich erklärt.

Bezirksausschuss Pettau, am 30. April 1917.

Der Bezirksobmann: **Jos. Ornig e. h.**

Kundmachung.

Die Verteilung von

Kupfervitriol

erfolgt heuer für alle Spritzungen auf einmal.

Um zu verhindern, dass Parteien, wie im Vorjahr oft stundenlang warten mussten, hat der Bezirksausschuss die Parteien auf bestimmte Tage vorgeladen.

Jedes Drängen ist unnötig, da Vitriol genügend vorhanden ist und für jeden die bestellte Menge reserviert bleibt.

Die Bezugsberechtigten werden daher im eigenen Interesse angewiesen

nur an dem, in der Anweisung angegebenen Tage zu erscheinen.

Die Verteilung der Bezugsanweisungen erfolgt durch das zuständige Gemeindeamt am 13. un 20. Mai 1917.

Das Geld für die Nachzahlung ist bereit zu halten.

Bezirksausschuss Pettau, am 8. Mai 1917.

Der Bezirksobmann:

Jos. Ornig e. h.

322/1917/1.

Razglas.

Z razglasom od 25. oktobra 1915, štev. 459/15 je okrajni odbor sporočil, da

- je v zmislu § 7 postave z dne 9. januarja 1870, d. p. l. št. 20 sosed javnih cest dolžan, držati cesto na obeh straneh v oddaljenosti 4 metrov od drevja in grmčja prosto;

- da mora vsakdo, kdor te določbe ne izvrši, pričakovati, da se mu na podlagi postave od 7. avgusta 1915, § 4 d. p. l. 228 les kot neobhodno potreben predmet poseka v za cenišlo vrednost od c. kr. vojašča ali politične oblasti plača ter odvzame.

Isto velja tudi glede določil predpisov zaradi policije ob reki dvorno-pisarnega urada od 21. septembra 1826, štev. 25583 II, v zmislu katerih so sosedji potokov zavezani, skrbeti ob svojih zemljiščih za očiščenje toka vode pred naplovljenim lesom, grmčjem in drugem lesu ter za odstranitev vodni tok zabranjajočega drevja korenin itd.

Ker se proti temu naročilu nikdo ni protivil, postal je pravomočen in se tistim posestnikom, ki se temu naročilu doslej še niso pokorili, poda naročilo, da tekom 14 dni po razglasitvi tega zopetnega naročila istega brez odmora vpoštevajo, ker se bode drugače zoper njih brezobjeno stopostalo.

V naključju na to naročilo opominja okrajni odbor še na naročila, glasom katerega se sme:

- v zmislu § 7 postave z dne 9. januarja 1870 d. p. l. 20 preko javnih cest viseče veje sadnega drevja ali grmovja brez pravice na odškodnino lastniku odpraviti in

- ob cesti ležeče ozemlje v oddaljenosti najmanje 4 metrov le v smeri ceste orati in braniti (eggen).

Najstrožje opazovanje teh predpisov smatra se kot dolžnost in se napravijo gospodje občinski predstojniki za natančno vpoštevanje teh določil osebno odgovorni.

Okrajni odbor ptujski, dne 30. aprila 1917.

Okrajni načelnik: **Jos. Ornig l. r.**

Razglas.

Razdelitev

galice (bakrenega vitrijola)

se letos za vsa škopljena naenkrat izvrši.

Da strankam ne bode treba, kakor lansko leto, dostikrat ure dolgo čakati, vpoklical je okrajni odbor stranke na gotove dne.

Vsako drenjanje je nepotrebno, ker je dovolj vitrijola na razpolago in ostane za vsacega naročenca množina rezervirana.

Za pridobitev opravičene se vsled tega v lastnem interesu opozarja, da najle na dan, ki je na nakaznici označen, pridejo.

Razdelitev nakaznic se izvrši po pristojnemu občinskemu uradu dne 13. in 20. maja 1917.

Pripravljeno je imeti denar za naknadno plačilo.

Okrajni odbor ptujski

dne 8. maja 1917.

Okrajni načelnik:

Jos. Ornig l. r.

s katero se ni treba mučiti ter se lahko z enkratnim klepanjem z lahkoto kosi vsake vrste trave celi dan, naj se obrne na tvrdko

J. Krašović v Žalcu

katera ima edino zastopstvo svetovno znanih kos znamka „Poljedelsko orodje“ in jih je tudi več tisoč razpečala.

Za dobro kakovost se jamči. 165.

Cenik na zahtevo brezplačno.

KOSE!

Cene najnižje!

KOSE!

Dobri aparati za briti in lase striči

1-a brtev iz srebrnega jekla K 3-50:
4-5-, 5-, zaniklana K 3-5-, 5-
znamka „Perfekt“ s 6 ključami K 16-
20-, rezervne ključe 1 tučat K 6-
1-a stroj za lase striči K 11-12-
Izmenjava dovoljena ali denar
nazaj.

Razpošiljatelj po povzetju ali naprej-
plačilu po c. in kr. dvornem lif-
ekspornemu razpošiljalni hiši
Brux st. 1741 Češko). 31

Rantu Hanns Konrad,

Brux

st.

1741

Češko).

Jetični

na prsh bolani, na pljučnih bolani, a tmatični, bledo-
lični, skrofulozni, na krvji revni.

Konečno se je našlo sredstvo, ki prinaša omenjenim bolnikom dogo začeljeno olajšanje in ozdravljanje njih bolezni, v

apotekarja Vértes apnenno-železnem sirupu

Isti se je že pri stolitočih bolnikov **krasno obnesel** in se vsled tega od najboljčnejših profesorjev in zdravnikov kot **najuinkujajočeje** sredstvo pri zgoraj omenjenih boleznih priporoča in rabi, istotno pri **oslovenkemu kašju, rhabditisu** (angleški bolezni), bluvanju krv, suhosti, ženskih bolezni ter stanju slabosti in **opečanja** vsake vrste. Vsled priznane akusa in duha se tudi od najboljčnejših večjih oseb ter otrok rad jemlje. **Vojaki**, ki sebolečni in opečani in vojne vracajo, vzemajo ga radi in z največjo koristjo in okrepljanju in zopetno ozdravljanje svojega od **vojnih težav** oslabljena organizma.

1 steklenica K 6- franko; 4 steklenice, ki se jih navadno za
eno ozdravljanje rabi, pri naprej-pošiljatvi K 17- franko od
L. Vértes, apoteka, Lugoš Nr. 463. 162

Jako dobro idoča

gostilna

z dovoljenjem iztoča **žganja, mesarijo**, lastno „Schlagbrücke“, amerikansko novo ledenico, hlevi za konje, govedo in svinje, lepo kritim kegljiščem, z lepim semčnatim, od prahu prostim vrtom za goste, z vrtom za zelenjavjo, se odda takoj zaradi družinskih razmer v najem. Natančneje pove iz prijaznosti g. Alois

Regula v Ptaju. 206

Kdor hoče svoje posestvo ali obrf na Dunaju ali provinci

hitro in diskretno **prodati**, naj se obrne na **Handelsverkehrszeitung „HAVEG“**, Wien, I. Gise-
lastrasse 5, telefon interurban 8275, 159

in naj zahteva v svrhu ogleda ter informacije brezplačni obisk našega strokovnega uradnika.

Zenitbena ponudba

Vdovec, posestnik in profesijonist v bližini Ptuja s 16.000 K premoženja, želi se oženiti.

Naslov pove **uprava tega lista**. 190

Pridni kovaški pomočnik

ter krepki

207

učenec

se tako sprejmeta pri **Francu Westermayer**, izk. podkovski in vozni kovač, Celje, Spitalg. 20.

Ljudska kopelj mestnega

kopalnišča v Ptaju.

**Čas za kopanje: ob delavnikih od 12.
ure do 2 ure popoldne (biagaja je od**

**12. do 1. ure zaprt), ob nedeljih in
praznikih od 11. do 12. ure depordne**

**1 kopelj z vročimi zrakom, varc ali
Brausebad v ptaju, K - 70**

8 vinarjev

za eno dopisnico Vas stane moj glavni katalog, Van na zahtevo zastopni dopoši. **Prva fabrika Hanns Konrad, c. in k. dvorni literant Brux** (Češko). Niklasti ali jeklene anker-ure K 16, 18, 20 madne radij anker-ure K 18, 22, 26. Bela kovina (G) srebro dvojni mantelj, anker-remont ure K 30, 32 sive srebrne anker-remont ure K 40, 50, 60. Budin stenske ure v veliki izbiri, 3 leta garancije. Razpošiljatev po pošti. Izmenjava dovoljena ali denar nazaj.

Srbenje, kraste, izpuhi itd.

so bolezni, ki se morajo z največjo previdnostjo zdraviti. Alutno zanesljivo sredstvo proti njim je

PARATOL

domač mazilo.

Ne umaze, je brez duha, se zamore torek i četrti rabiti. Velika posoda K 3-5, dvojno velika posoda K 5-7 Paratol-prašek varuje občutljivo kožo. — škatka K 2-50.

Oboje se dobri proti naprej-plačilu svote ali povzeti od PARATOL-WERKE, Budimpešta VI-20, Eötvös u.

Ženitna ponudba.

Fant, 28 let star, vojaščine prost, kmiski sin, priden in razumen vsakega dela gospodarstvu zmožen, 5000 kron gotova premoženja, se želi seznaniti ali sporociti dekletom ali mlado vdovo, ki bi imela več kmetijsko posestvo, ki bi tudi imela ljubezen do moža, svetujem, da bi bila sreča, ozemlje in oglasi se kak najhitreje mogoče in a mogoče fotografijo poslat, katera se vrne. Naslov se izve pri **upravnosti tega lista**.

Gostilna

za v najem ali za prodato

Na lepem kraju pri farni cerkvi in okoli cesti ležeča gostilna s celo koncesijo, vrt zelenjavjo, njiva in sadno drevje, večje posadarsko poslopje, se zavolj družinskih razmer v najem ali se pod ugodnimi pogoji prodada. Kje, pove **upravnosti tega lista** pod „3“. Cena 16.000 kron; polovica lahko ostane.

Avtomatični lovilec za podgane

K 5-80, za miši K 4-5, vlovi brez nadzorstva do 40 kom. v eni noči, ne zapusti duha in se postavi sam. Povsod najboljši uspehi.

Mnogo zahtvalnih pismen. Razpošiljatev po poštni poštini, poština 80 vin. Export-haus Tintner, Wien, III., Neulinggasse Nr. 26/P. 38

WESTERMANN & Comp.

Böhlerneubauten, Kapfenberg

namerava v zmislu odredbe c. k. urada za ljudsko prehrano od 13. marca 1917,

št. I—2148 s prodajalci doбавne pogodbe na

1917. krompir do 25 vagonov takoj

skleniti in ker veljajo le do 30. aprila 1917 sklenjene pogodbe, se prosi ponudbe brzjavno ali osebno.

187

vsako množino druge zelenjadi takoj ter i

Stole (Zimmersessel) SLAWITSCH & HELLER

po 6—, 10— kron se dobijo v zalogi

trgovina v Ptaju.